

gjældende med Hensyn til Kjøbstæderne; thi denne Udstillelse i to Klasser fører ogsaa der Dindt med sig; der fødes en Udstillelse i Klasser; ogsaa i Kjøbstæderne, hvor der ikke er fjerneste Anledning eller Grund dertil. Fordi denne eller hin Haandværker ved Sygdom eller af Mangel paa Kunder, eller fordi enkelte Kunder vare gaaede til en ny Haandværker — nye Koste feie bedst — det ene Naar har en noget mindre Fortjeneste end det andet, skulde han derfor være en Mand, der var mindre dygtig, mindre retskaffen og have mindre Interesse for sit snevre Samfunds Anliggender end en Anden, der er heldigere stillet? Det kan jeg ikke begribe; min Erfaring taler afgjort derimod, og jeg har i saa Henseende ingen ringe Erfaring, idet jeg har boet i Kjøbstad i længere Tid af mit Liv. Det vil utvivlsomt vise sig overalt, at man, hvis vi gaa ind paa et Forslag af den Natur, som her forelægges, derved kun vil fremme Liv, Bevægelse og, hvad godt er paa det Omraade, Lovforslaget omhandler. Man har næret Frygt for, at Befolkningen vilde misbruge en saadan udvidet Valgret til at vælge ensidigt; men jeg tror ikke, vi behøve at nære denne Frygt, og jeg tror almindst, at vi af den Erfaring, vi have hentet her fra Fjolkethinget, kunne have nogenstomhelst Ret til at udtale den. Jeg tror snarere, at man kan sige, at man nu vælger ensidigt; jeg tror, man kan paastaa, at disse privilegerede Vælgere, hvad enten de ere til Sogneraad, Amtsraad eller Byraad, ofte ere i høieste Grad ensidige og mange Gange vælge efter besynderlige Theorier. Det har saaledes hændet ikke saa sjældent efter min Erfaring og efter de Meddelelser, jeg har modtaget, at disse privilegerede Vælgere for Exempel have sagt: Ja Du og Du har kurreret over min Udsærd, gaa Du nu hen og gjør det bedre. Derom kan en lille Clique blive enig, naar den skal til at vælge, men ved almindelige Valg kan man ikke blive enig derom; da ville Vælgerne tage mere almindelige Hensyn. Man har vel hørt sige, at de ikke ville tage mere almindelige Hensyn, men at de kun ville tage Hensyn til deres egen Fordel; de ville vælge Saadanne, der blot paalægge dem, som have Formue, Skat, hvorved de selv slippe fri; saa-

danne Ytringer have vi ogsaa hørt. Ja, hvis jeg hørte saadanne Ytringer, f. Ex. af en Kjøbenhavnsk Professor, som ikke kjendte til Menigmand paa Landet, eller af en Bonde paa Landet, som ikke kjendte til Menigmand i Kjøbstæderne, kunde jeg til dels forstaa, at de kom frem, men naar man hører disse Ytringer fremsatte af Mænd om de Medborgere, de leve iblandt, og paa hvis Retfærdighed og Retfærdighed de se daglige Vidnesbyrd, ere saadanne Paastande mig aldeles uforsaaelige. Jeg tør ogsaa nære den Forvisning, at saadanne Paastande ikke kunne fremsættes af Nogen, der selv har ladet sig vælge til Folkerepresentant af de samme Mænd, til hvem der saaledes udtales Miltillid; thi det vilde være at dømme sine egne Vælgere håardt. Jeg læste forleden i et Blad fra Norge en Stæning, som jeg har set gjengivet i et Blad her i Landet, og jeg skal tillade mig at gjentage den; den lyder saaledes: „Aldrig kommer den Dag i Norge — hvis vi i Tide ere retfærdige imod vore fattigere Medborgere — aldrig kommer den Dag, at Mænd med Kundskabens Magt eller Rigdommens Magt eller Retfærdighedens Magt eller Gjættelighedens Magt — thi ogsaa den er Magt — ikke skulde kunne udøve nogen Indflydelse paa Husmændene og Arbejderne, naar han af Hjerket vil det; den Enkelte kan staa imod, men aldrig Mængden.“ Dette er sagt af en af de Mænd, der i Norge tage levende Del i de samme Bestræbelser for Udvikling af Frihed og Lighed, som Gudskelov Mange her i Landet ogsaa gjøre, og naar vi blot forandre Ordet Norge til Danmark, tror jeg, vi fuldstændig kunne underkrive den samme Betragtning. Deri ligger en levende Anerkjendelse af den almindelige Valgrets Gyldighed og Betsignelsen af dens

Rettelse.

Sp. 808, Lin. 16—21 f. o.: „om den end ikke . . . det ikke længere“, læs: „om det end kun i og for sig er en Uret imod Familiens Medlemmer, er det dog en Uretfærdighed i Sammenligning med den almindelige Lovlov. Naar ikke et Statsstæmme vedbliver at fordrø, at der maa gøres en saadan Uretfærdighed, naar det ikke længere“ o. f. v.